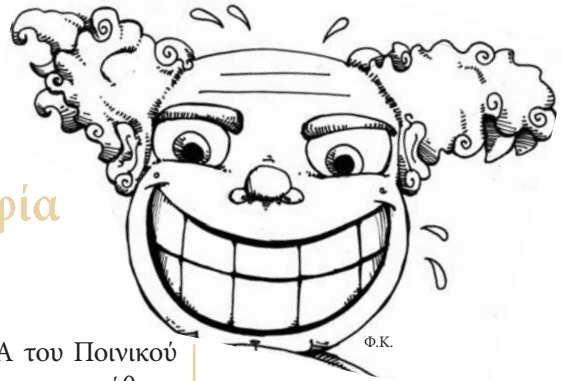

Η Λειτουργία της Έννοιας της Κερδοσκοπίας στην Πορνογραφία Ανηλικών

της Γεωργίας Κίωση

Με την εισαγωγή του άρθρου 348Α του Ποινικού Κώδικα με το νόμο 3064/2002 ο νομοθέτης προσπάθησε να λύσει το πρόβλημα της ολοένα αυξανόμενης πορνογραφίας ανηλικών, καθώς με τα τεχνολογικά μέσα που διαθέτει ο άνθρωπος, και ιδίως με το διαδίκτυο μπορεί να διευκολυνθεί η ανάπτυξη αυτού του φαινομένου στα πλαίσια του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο ή του ηλεκτρονικού εγκλήματος παλαιότερα.¹ Δε θα λέγαμε, όμως, ότι είναι ιδιαίτερα πετυχημένη η προσπάθεια αυτή του Έλληνα νομοθέτη, αφού γρήγορα προέκυψαν προβλήματα με τη διατύπωση που χρησιμοποιήθηκε στη διάταξη.

Ένα από τα προβλήματα που ανέκυψαν ήταν η χρήση του όρου «από κερδοσκοπία», στην πρώτη παράγραφο του ανωτέρω άρθρου. Τι σημαίνει, όμως, «κερδοσκοπία» και ποιο ρόλο διαδραματίζει η εν λόγω έννοια στην προκειμένη περίπτωση; Όσον αφορά στην έννοια της λέξης, τόσο η νομολογία,² όσο και η θεωρία,³ συμφωνούν πως όταν ένα έγκλημα τελείται από κερδοσκοπία, τότε ο δράστης του επιδιώκει τον προσπορισμό αθέμιτου περιουσιακού οφέλους, που ως επί το πλείστον μεταφράζεται σε χρήματα, όχι απαραίτητα κατά τρόπο διαρκή αλλά και περιστασιακά. Ως τρόποι αποκόμισης κέρδους μπορούν να θεωρηθούν, κατά βάση, οι εξής: όσον αφορά στην εκτός του διαδικτύου περίπτωση, αυτή επιτυγχάνεται μέσω της πώλησης με χρηματικό αντίτιμο, ενώ στην εντός του διαδικτύου περίπτωση, είτε με πρόσβαση έναντι χρημάτων, είτε με εμπορική αξιοποίηση της επισκεψιμότητας μιας ιστοσελίδας με αντίστοιχο περιεχόμενο (traffic trading).⁴

Μετά την τρο-
ποίηση του ν.
3625/2007 δεν
περιλαμβάνεται
πλέον στην νο-
μοτυπική μορφή
του άρ. 348Α ΠΚ
το στοιχείο της
κερδοσκοπίας και
συνεπώς δεν απαι-
τείται η επιδίωξη
κέρδους για την
τέλεση του αδική-
ματος της πορνο-
γραφίας ανηλίκων

Σχετικά, όμως, με το ρόλο της κερδοσκοπίας, στο άρθρο που μας απασχολεί έχουν διατυπωθεί διάφορες απόψεις. Έτσι, η μία άποψη θέλει το έγκλημα να είναι τάσης ή διάθεσης⁵ και ως εκ τούτου να εντάσσεται στα υπερχειλούς υποκειμενικής υπόστασης.⁶ Μια δεύτερη κατεύθυνση θεωρεί ότι η κερδοσκοπία γενικότερα δεν ανήκει στην υποκειμενική υπόσταση του εγκλήματος, δεν αποτελεί, δηλαδή, προέκταση του δόλου ή οντολογικό στοιχείο αυτού, αλλά στην ενοχή - στην τελική, δηλαδή, αποδοκιμασία της βούλησης του δράστη.⁷ Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η ένταξη της κερδοσκοπίας στη νομοτυπική μορφή του άρθρου 348 Α ΠΚ οδηγούσε, σε μια υπό όρους προστασία των ανηλίκων, αφού ο δράστης δεν τιμωρείται αν δεν αποβλέπει στην αποκόμιση κέρδους μέσω της πορνογραφίας ανηλίκων. Ο δράστης του εγκλήματος της παιδικής πορνογραφίας, δηλαδή, δεν τιμωρείται επειδή προσέβαλε κάποιο έννομο αγαθό, αλλά επειδή κερδοσκοπεί.

Πρόσφατα η Ελλάδα αποφάσισε να συμμορφωθεί με τις διεθνείς υποχρεώσεις της όπως αυτές απορρέουν από νομοθετικά κείμενα τόσο στα πλαίσια της Ε.Ε. όσο και του Ο.Η.Ε.⁹ Έτσι στις 22/11/2007 κατατέθηκε σχετικό νομοσχέδιο στη Βουλή (το οποίο και ψηφίστηκε ως νόμος 3625/2007 στις 12/12/2007) για την τροποποίηση ορισμένων άρθρων του Ποινικού Κώδικα, συμπεριλαμβανομένου του άρ. 348Α. Μετά την παραπάνω τροποποίηση, δεν περιλαμβάνεται στη νομοτυπική μορφή πλέον του άρ. 348Α το στοιχείο της κερδοσκοπίας. Με τον τρόπο αυτό, προστατεύεται, ίσως, καλύτερα το έννομο αγαθό της ανηλικότητας, και διευκολύνεται, ενδεχομένως, η σχετική συζήτηση για τη συρροή άλλων εγκλημάτων με το έγκλημα του 348Α Π.Κ.

Σημειώσεις Τέλους

1. Για την ορολογία που χρησιμοποιείται βλ. Μ. Καϊάφα-Γκμπάντι Μ., *Ποινικό Δίκαιο και καταχρήσεις της Πληροφορικής*, Αρμεν 2007, σ. 1061 επ. και Δ. Κιούπη, *Ηλεκτρονικά Οικονομικά Εγκλήματα*, σε Ν. Κουράκη, «Τα Οικονομικά Εγκλήματα II Ειδικό Μέρος», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, σ. 405 επ.

2. Βλ. ΑΠ 942/2005 ΠοινΧρ 2006, σελ. 52, ΣυμβΠλημΑθ 2826/2004, ΠοινΔικ 2005, σελ. 960, ΑΠ 1320/1988 ΠοινΧρ ΛΘ', σελ. 245, ΑΠ 950/1984 ΠοινΧρ ΛΕ', σελ. 145.

3. Βλ. Γ.-Α. Μαγκάκη, «Τα εγκλήματα περί την γενετήσιον και οικο-

γενειακήν ζωήν: δογματική έρευνα κατά τον ημέτερον ποινικόν κώδικα», εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα, 1967, σελ. 107-109, Κ. Γαρδίκας, «Εγκλήματα κατά των ηθών», ΠοινΧρ Β, σελ. 211, Αγγ. Μπουρόπουλο, «Ερμηνεία του Ποινικού Κώδικος», Αθήνα, 1993, σελ. 606, Χαρ. Μωραΐτη, «Σκέψεις και προβληματισμοί σχετικά με τη διάταξη του άρθρου 347 ΠΚ», ΠοινΧρ, σελ. 489 επ.

4. Γ. Νούσκαλη, Πορνογραφία ανηλίκων: Τα κρίσιμα ζητήματα του άρθρου 348 Α ΠΚ, ΠοινΔικ 7/2006, σελ 908 επ.

5. Βλ. Γ. Καρανικόλα, «Παιδική πορνογραφία στο διαδίκτυο: προβληματισμοί γύρω από τη νέα ρύθμιση του άρθρου 348Α ΠΚ», ΠοινΔικ 2005, σελ. 968.

6. Βλ. Γ. Νούσκαλη, ο.π. Για την έννοια της υπερχειλούς υποκειμενικής υπόστασης βλ. Ε. Συμεωνίδου-Καστανίδου & Μ. Καϊάφα-Γμπάντι επιμ., Ι. ΜΑΝΩΛΕΔΑΚΗ: ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΕΠΙΤΟΜΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ, (Θεσσαλονίκη: Σάκκουλα), (2005).

7. Βλ. Ι. Μανωλεδάκη, «Ποινικό Δίκαιο, Γενική Θεωρία», εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα, 2 σελ. 325 επ.

8. Απόφαση-Πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ της 22ας Δεκεμβρίου 2003 του Συμβουλίου περί της σεξουαλικής εκμετάλλευσης των παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας.

9. Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (20 Νοεμβρίου 1989), Πρόσθετο Πρωτόκολλο για τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού της 25ης Μαΐου 2003.